

REFLEX på Koglen 2011

Dokumentationsrapport vedr. det
kognitive behandlingsprogram,
REFLEX på den sikrede institution
Koglen

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning	3
Implementering og proces	3
Dokumentation af REFLEX-forløb i 2011.....	3
De unges udbytte af REFLEX	6
Anvendelse af færdigheder.....	11
Anbefaling af REFLEKS.....	15
Tiden efter REFLEX.....	17

Indledning

Koglen har med hjælp fra SATS-puljemidler implementeret det kognitive behandlingsprogram REFLEX på de sikrede afdelinger.

I forbindelse med implementeringen af REFLEX, har Koglen efterspurgt en evaluering af det kognitive program. Denne opgave er Folkesundhed og Kvalitetsudvikling (CFK) blevet bedt om at udføre.

Første del af rapporten er en beskrivelse af den proces Koglen har gennemgået i forbindelse med implementering af det kognitive behandlingsprogram. Afsnittet er forfattet af konstitueret forstander Michael Højer.

Anden del af rapporten indeholder dokumentation for gennemførelsen af REFLEX-forløb på Koglen indtil ultimo 2011 med udgangspunkt i 2 spørgeskemaer. Det ene skema er udarbejdet af Erno Larsen¹, som har stået for vejledning og uddannelse af instruktører på Koglen. Spørgeskemaet henvender sig til de unge og handler om deres opfattelse og gavn af det kursus, de netop har gennemgået. Det andet skema er udarbejdet af CFK i samarbejde med Koglen, og henvender sig til instruktørerne vedr. den unges deltagelse i kurset og kursets art. Anden del af rapporten er forfattet af CFK.

Denne dokumentationsrapport følges op af en evalueringsrapport ultimo 2012, med analyser af de unges recidiv og udvikling i bl.a. adfærdsmæssige problemer og prosociale adfærd.

Implementering og proces

Af Michael Højer (Konstitueret forstander på Koglen)

På Koglen var vi glade, da vi fik mulighed for at iværksætte et kognitivt behandlingsprogram for satspuljemidler. Mange af de unge anbragt på Koglen har udtalte vanskeligheder ved emotionskontrol og affektregulering, særligt har en række unge svære vanskeligheder med håndtering af vrede.

¹ Erno Larsen ejer konsulentfirmaet ernolarsen.dk og har mange års erfaring med kognitiv træning af indsatte i danske fængsler og uddannelse af personale i forbindelse med kognitiv træning. Derudover har Erno Larsen et indgående kendskab til voksne og unge med ADHD.

Da Koglen tidligere havde uddannet en række medarbejdere i det kognitive behandlingsprogram Reflex, men endnu ikke implementeret programmet var det naturligt at fortsætte arbejdet med dette program.

I Region Midtjyllands ansøgning til satspuljen vedrørende kognitive behandlingsprogrammer på den sikrede institution Koglen lægges der op til i projektperioden - med udløb den 31. december 2012 - at uddanne en væsentlig del af medarbejderne til instruktører i træningsprogrammet Reflex.

I forvejen var 12 medarbejdere fra Koglen uddannet i programmet, uafhængigt af satspuljen. Samlet set ville Koglen således efter projektperiodens udløb have 36 medarbejdere uddannet i programmet. Ideen har initialt været den, at der ud af denne gruppe skulle etableres en gruppe af undervisere, som alle kunne forestå undervisning i Reflex. Af forskellige årsager har dette vist sig vanskeligt, herunder særligt, at flere unge, end forudsat i ansøgningen, har brug for eneundervisning i Reflex. Blandt andet dette forhold har stillet helt særlige krav til underviseren, fordi Reflex i sin essens er et gruppebaseret træningsprogram.

Der er på Koglen ansat en medarbejder, der tidligere har haft ansættelse som underviser og instruktør i det Kognitive Behandlingsprogram, herunder Anger Management, i Kriminalforsorgen. Denne medarbejder har i vidt omfang fungeret som sparringspartner og ekstraunderviser sammen med nyuddannede instruktører, ligesom nyuddannede instruktører har deltaget i hans undervisning med læring for øje. De nyuddannede instruktører har udtrykt, at de har opnået stort fagligt udbytte og større faglig sikkerhed af denne organisering.

På trods af disse forholdsregler kan vi konstatere, at det med Koglens målgruppe ikke har været tilstrækkeligt til at skabe den personlige sikkerhed og faglige forankring til selv at kunne forestå et undervisningsforløb. I Region Midtjyllands budget for det kognitive behandlingsprogram på Koglen er der ikke mulighed for vedvarende at have to undervisere på forløbene. Som konsekvens af dette forestås undervisningen nu alene af ovenstående medarbejder med baggrund i Kriminalforsorgen.

Region Midtjylland er i øjeblikket ved at omorganisere de sociale tilbud i nyoprettede forretningsområder. Dette indebærer en sammenlægning af institutioner og en vis

standardisering af ydelser og tilgange i behandlingsarbejdet, herunder angiveligt de kognitive behandlingsprogrammer på regionens to sikrede institutioner, som med stor sandsynlighed begge kommer til at indgå i et fremtidigt fælles forretningsområde. Der er endnu ikke truffet afgørelse om det kognitive behandlingsprogram for Region Midtjyllands sikrede institutioner.

Af ovennævnte grunde ønsker Koglen således ikke at benytte sig af muligheden for uddannelse af 12 instruktører blandt medarbejderne i 2012.

Fra 1. oktober 2010 frem til udgangen af 2011 har Koglen afholdt forløb for 25 unge. I 2012 forventer vi at afholde forløb for 20-25 unge med ovenstående medarbejder som instruktør/underviser, således at der i projektperioden i alt vil være 45-50 unge, der har deltaget i Reflex.

Projektperioden dokumenteres og evalueres af Kvalitetsudvikling og Folkesundhed i Region Midtjylland og der vil foreligge en rapport primo 2013.

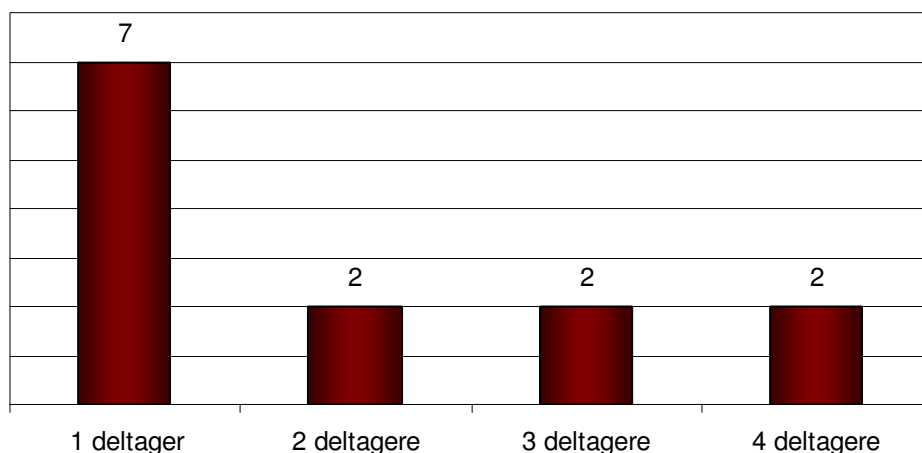
Dokumentation af REFLEX-forløb i 2011

I perioden indtil ultimo december 2011 er der 25 unge, der har deltaget i det kognitive behandlingsprogram REFLEX på Koglen. Det er hovedsagligt instruktør Kim Bengtsen, der har varetaget kurserne for de unge. I enkelte tilfælde er kurset afholdt i samarbejde mellem Kim Bengtsen og instruktørerne Flemming Pedersen, Lars Jensen og Henrik Jensen.

Hovedårsagen til at de unge får tilbudt deltagelse i REFLEX, er for næsten alle unge utilstrækkelig vredeskontrol. Derudover har 4 af de unge en voldssigtelse, og for 7 af de unge ligger aggressiv adfærd i sociale sammenhænge også til grund for deres deltagelse i programmet. For 2 af de 25 unge er hovedårsagen en voldssigtelse.

Der er 24 af de unge, der har gennemført hele kurset, som afholdes over 18 timer fordelt på 9 sessioner. Årsagen til afbrydelse af forløbet for den ene unge er udskrivning fra institutionen.

Der er gennemført i alt 12 REFLEX-forløb fra implementeringen af REFLEX til ultimo 2011. I nedenstående figur ses fordelingen af deltagere i hvert forløb.

Figur 1. Antal forløb fordelt på deltagere

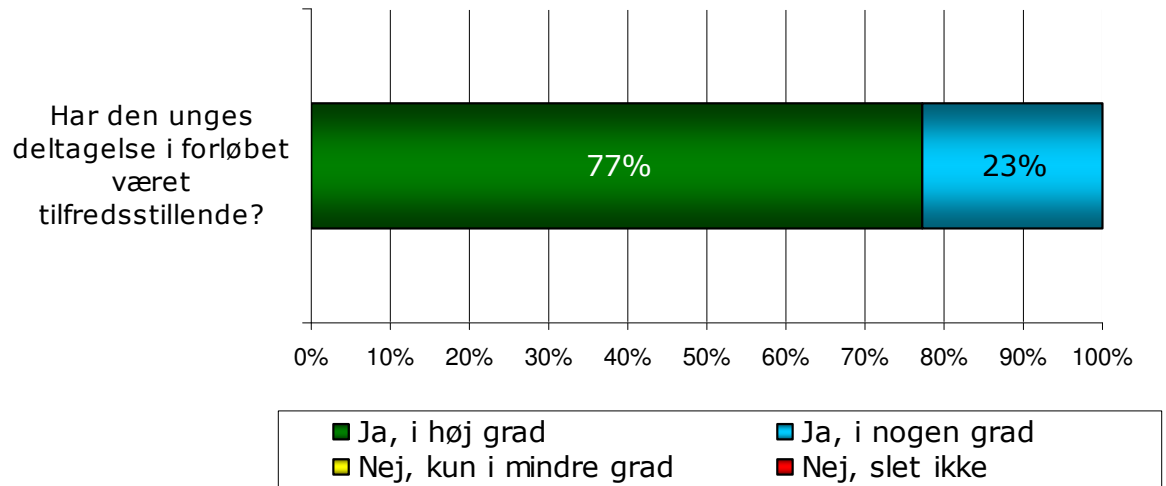
Der er således gennemført 7 individuelle forløb, to 2-personersforløb, 2 forløb med 3 deltagere og 2 forløb, hvor der har været 4 deltagere.

Baseret på de erfaringer, som Koglen har gjort sig, har det vist sig, at der er en større del end forventet af de unge, som har bedre gavn af individuelle forløb end af gruppeforløb, jf. afsnittet vedr. implementering og proces.

Evalueringsrapporten, der udarbejdes af CFK ultimo 2012, vil følge op på hvordan det optimale REFLEX-forløb udføres og indeholde analyse af, hvorvidt de unge profiterer anderledes i individforløb end i gruppeforløb.

De unges udbytte af REFLEX

Efter et endt forløb vurderer instruktøren, hvorvidt den unges deltagelse i forløbet har været tilfredsstillende. I nedenstående figur illustreres instruktøernes vurdering af de unges deltagelse.

Figur 2. Instruktørens vurdering af de unges deltagelse i forløbet

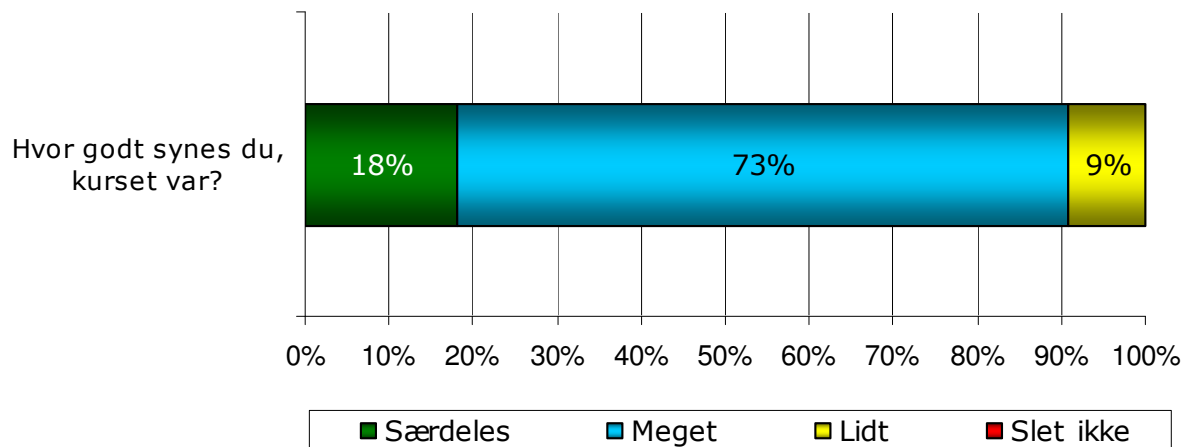
Over tre fjerdedele af de unge, der har deltaget i et REFLEX-forløb, vurderes til i høj grad at have deltaget tilfredsstillende i forløbet. De resterende 23 % har i nogen grad deltaget tilfredsstillende i forløbet set fra instruktørens perspektiv.

Når de unge har afsluttet et forløb, bliver de bedt om at udfylde et spørgeskema bl.a. vedr. deres udbytte af REFLEX-forløbet².

Da det sidste REFLEX-forløb for 3 unge er afsluttet efter udarbejdelse af rapportens figurer, indgår der kun besvarelser for 22 af de unge i de resterende figurer i rapporten. Alle de 22 unge, har besvaret spørgeskemaet.

Når de unge bliver spurgt om, hvorvidt de kunne lide kurset, svarer de alle ja. Nedenstående figur viser, hvor godt de unge synes, at kurset har været.

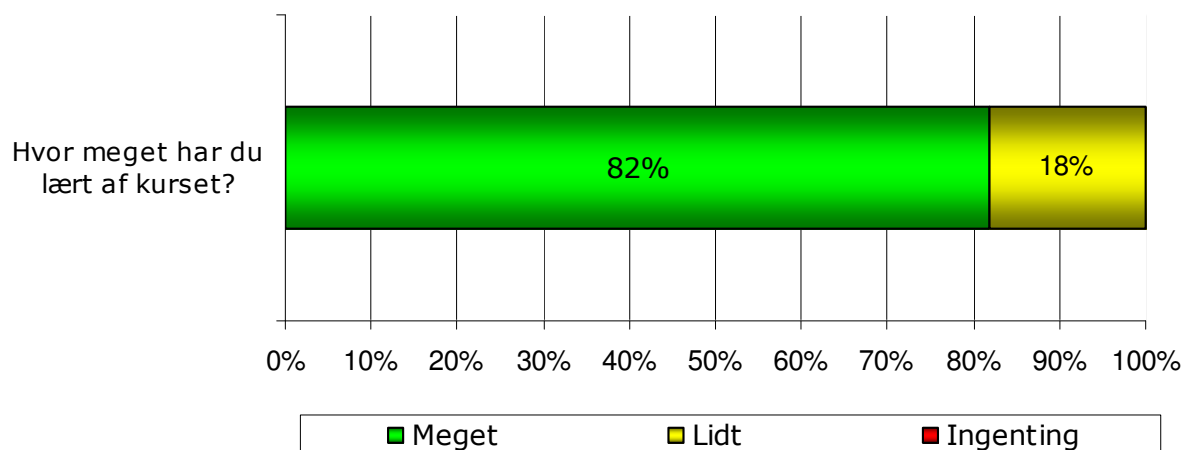
² Spørgeskemaet er udarbejdet af ernolarsen.dk

Figur 3. De unges besvarelse af spørgsmålet: "Hvor godt synes du kurset var?"

91 % af de unge synes, at kurset har været særdeles eller meget godt, mens kun 2 af de unge synes, at det kun var lidt godt.

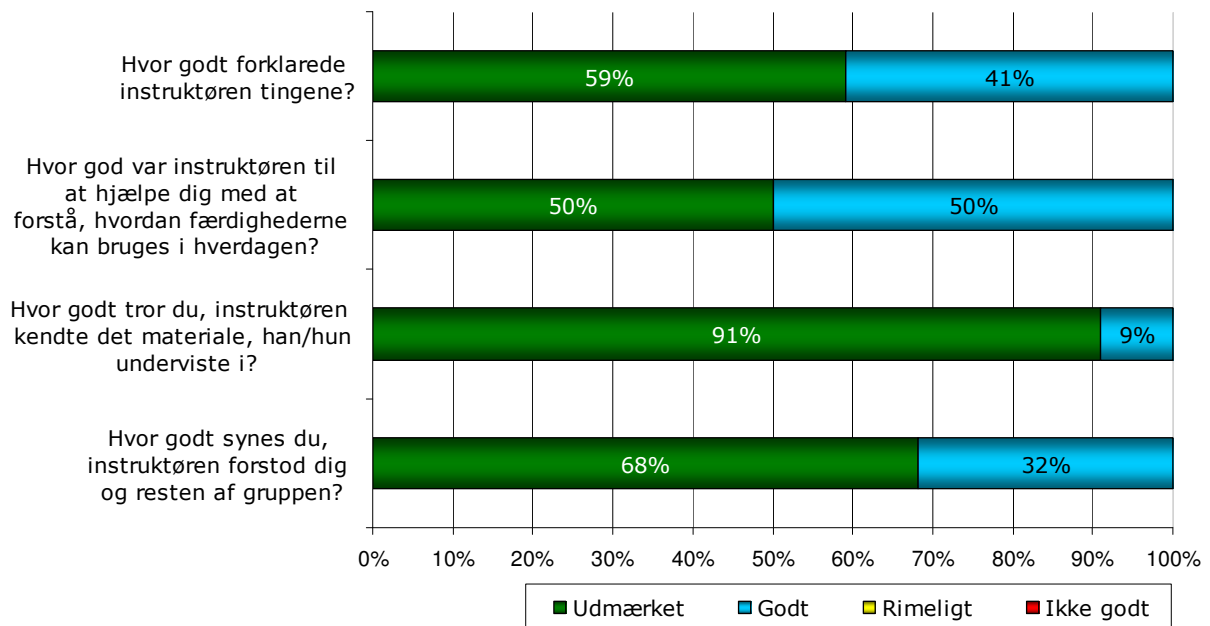
Ambitionen med REFLEX-forløbet er bl.a., at de unge lærer noget om sig selv og vredeshåndtering. Figur 4 illustrerer, hvor meget de unge selv mener, de har lært af at deltage i REFLEX-forløbet.

Figur 4. De unges besvarelse af spørgsmålet: "Hvor meget har du lært af kurset?"

Der er 18 ud af 22 unge, der har tilkendegivet, at de har lært meget af kurset.

Udover den generelle vurdering af kurset er de unge blevet bedt om at vurdere instruktøren og dennes evne til at formidle indholdet i programmet. Nedenstående figur viser, hvordan de unge vurderer instruktøren i forskellige situationer.

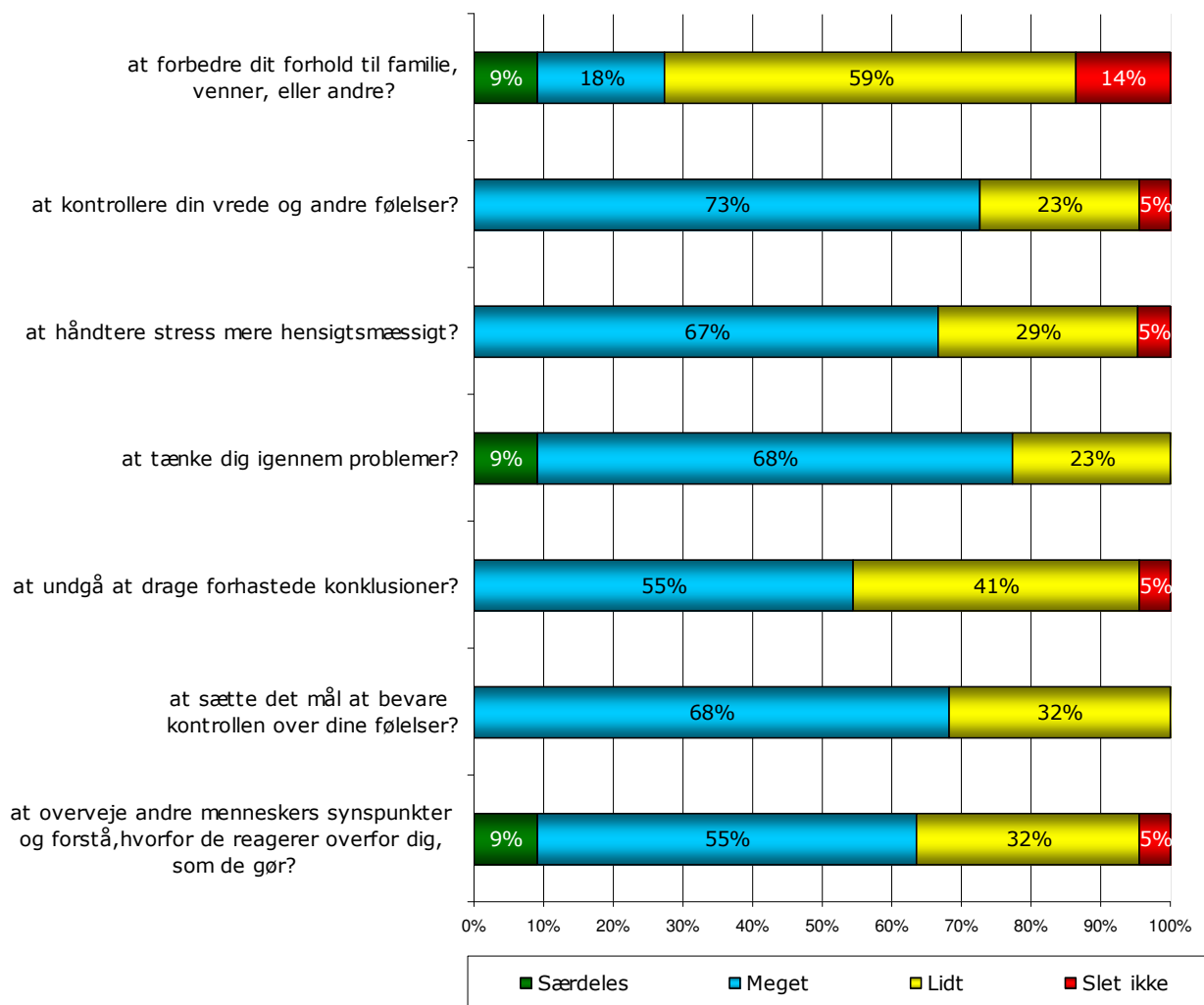

Figur 5. De unges besvarelse af hvor god de synes, instruktøren var i forskellige situationer

Alt i alt er de unge meget positive omkring instruktørens evner i forbindelse med gennemførelsen af kurset.

De unge bedes tage stilling til, hvorvidt kurset har hjulpet dem i forhold til en række forskellige problemstillinger. De unge vurderer, om kurset har hjulpet til bl.a. bedre stresshåndtering, vredes- og følelseskontrol eller forbedret forhold til familie og venner. I Figur 6 er de unges svar illustreret.

Har kurset hjulpet dig til:

Figur 6 De unges besvarelse af hvorvidt REFLEX-forløbet har hjulpet dem i forhold til håndtering af forskellige problemstillinger

De områder, som de unge vurderer, at kurset har hjulpet dem mest med, er at tænke sig igennem problemer og at kontrollere vrede og andre følelser. Det er kun lidt over hver fjerde af de unge som mener, at kurset har hjulpet særdeles eller meget til et forbedret forhold til familie og andre relationer.

De unge har beskrevet på hvilke andre områder kurset har hjulpet dem³:

- Til at slappe af.
- Bedre ophold

³ De unges besvarelser er gengivet i forkortet form.

- Bruger BUSS
- Konsekvenstænkning
- Kropsopmærksomhed
- Tænke assertivt
- Være positiv

Når de unge beskriver det bedste ved REFLEX-forløbet, nævner de, at samtalerne og den nye viden har betydet meget for dem. Nedenstående liste viser i forkortet form de unges besvarelser:

- Assertiv Komm.
- Debatterne
- Det man lærte
- Frirummet
- Lære mine signaler
- Ny viden
- Samtalerne
- Tænke over hvad man siger

Ved beskrivelse af det værste ved kurset lægger de unge bl.a. vægt på, at kurset er for kort, og de ikke føler, at de kan nå at få alt ud. Én enkelt har svært ved forståelsen af indholdet.

I forkortet form er her gengivet, hvad de unge har svaret:

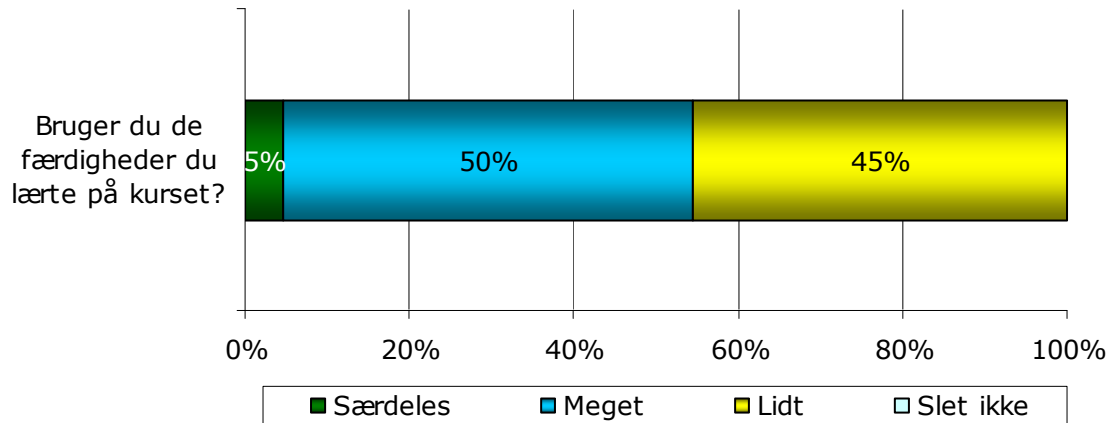
- At jeg ikke fik det hele ud.
- Ikke få alt ud
- Lange lektioner
- Lektion 3
- Svært at udtrykke følelser
- Ting jeg ikke forstod

Anvendelse af færdigheder

Formålene med REFLEX-programmet er bl.a. at øge de unges bevidsthed om de situationer, der fører frem til vrede, lære de unge at se fordelene ved at kunne kontrollere vreden og forbedre de unges teknikker til at håndtere vreden. De unge introduceres for forskellige teknikker og øver sig i at anvende teknikkerne. De unge er efter kurset blevet

spurgt, hvor ofte de anvender de færdigheder, som de har lært på kurset, og om der er sket en udvikling i hvor ofte, de anvender færdighederne sammenlignet med tiden inden kurset.

Figur 7 viser, om de unge anvender de færdigheder, som de har lært på kurset.

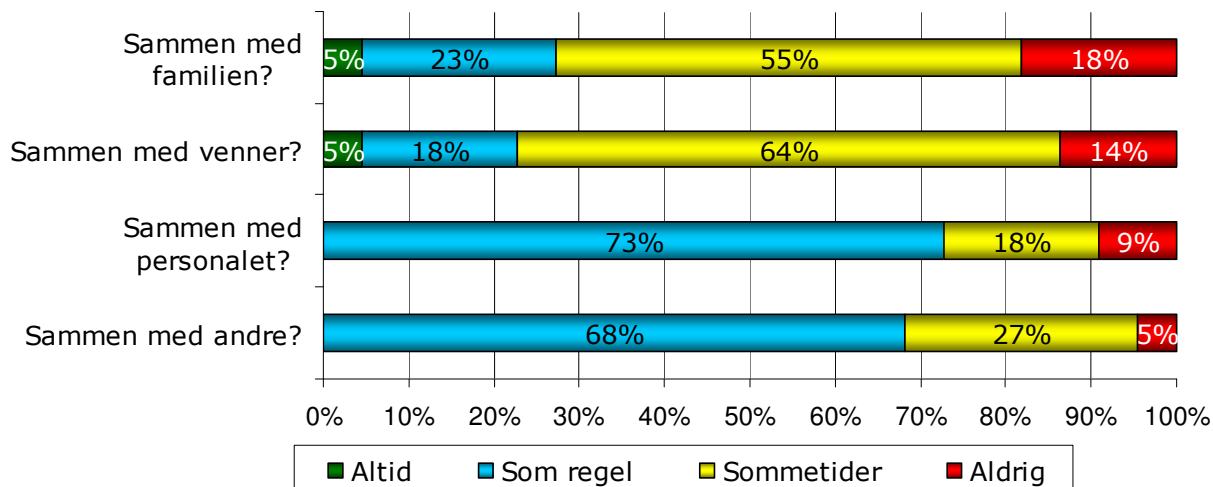

Figur 7. De unges besvarelse af spørgsmålet: "Bruger du de færdigheder, du lærte på kurset?"

Over halvdelen af de unge anvender færdighederne særdeles eller meget. Der er ingen af de unge, som slet ikke bruger de færdigheder, de har lært, men 45 % af de unge bruger dem kun lidt.

De unge har svaret på, hvor ofte de anvender færdighederne i forskellige relationer såsom familie, venner og personale. Nedenstående figur illustrerer de unges besvarelser.

Hvor ofte bruger du det du har lært i følgende situationer?

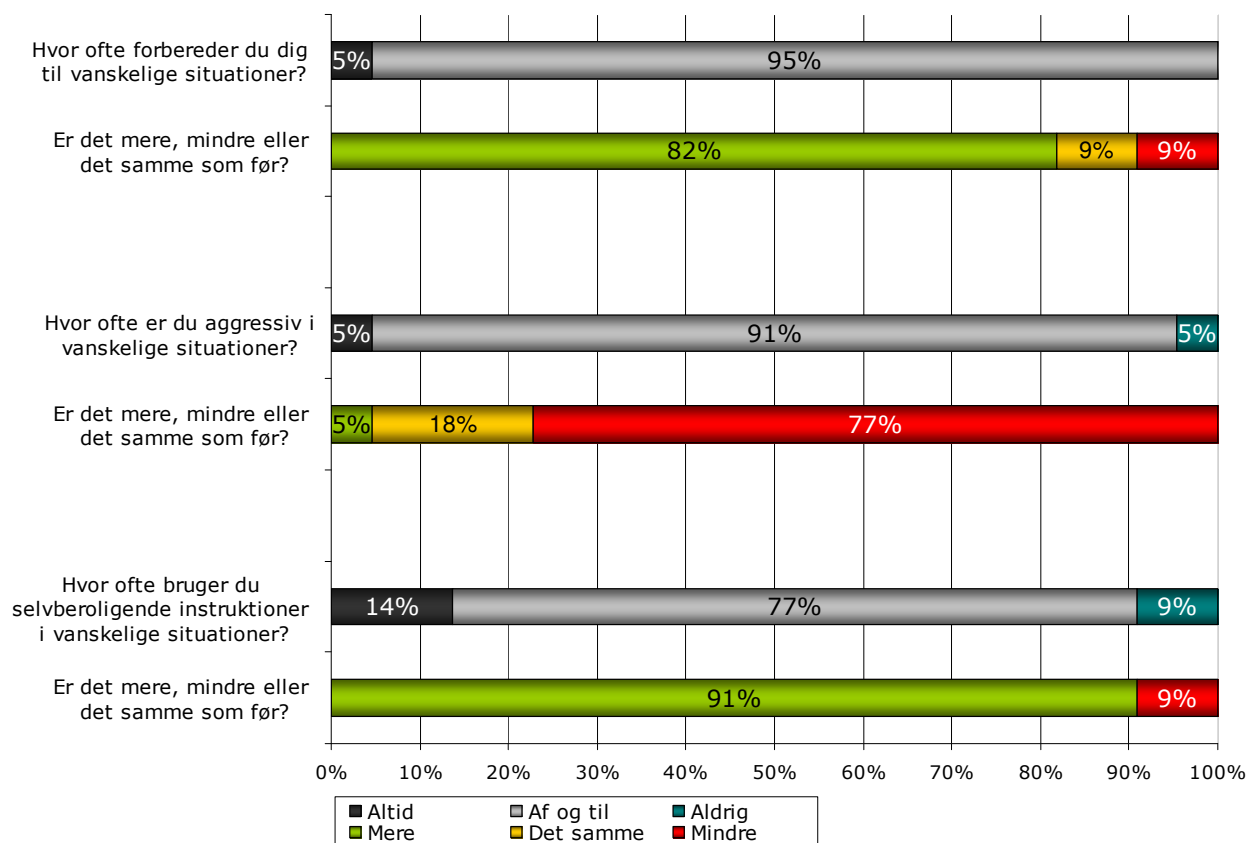

Figur 8. De unges besvarelser af, hvor ofte de anvender det, de har lært i forskellige relationer

De unge tilkendegiver, at de oftest anvender det, de har lært på REFLEX-kurset, når de er sammen med personale og andre. Billedet, som Figur 8 tegner passer godt med, at de unge er anbragt på en sikret institution, hvor de ikke har særligt meget samvær med deres familie og de venner, som de havde uden for institutionen.

I Figur 9 og Figur 10 vises, hvor ofte de unge anvender de specifikke færdigheder og teknikker, som de har lært igennem REFLEX-forløbet. Et eksempel på de teknikker, som de unge introduceres til, er forskellige beroligende teknikker såsom afslapning.

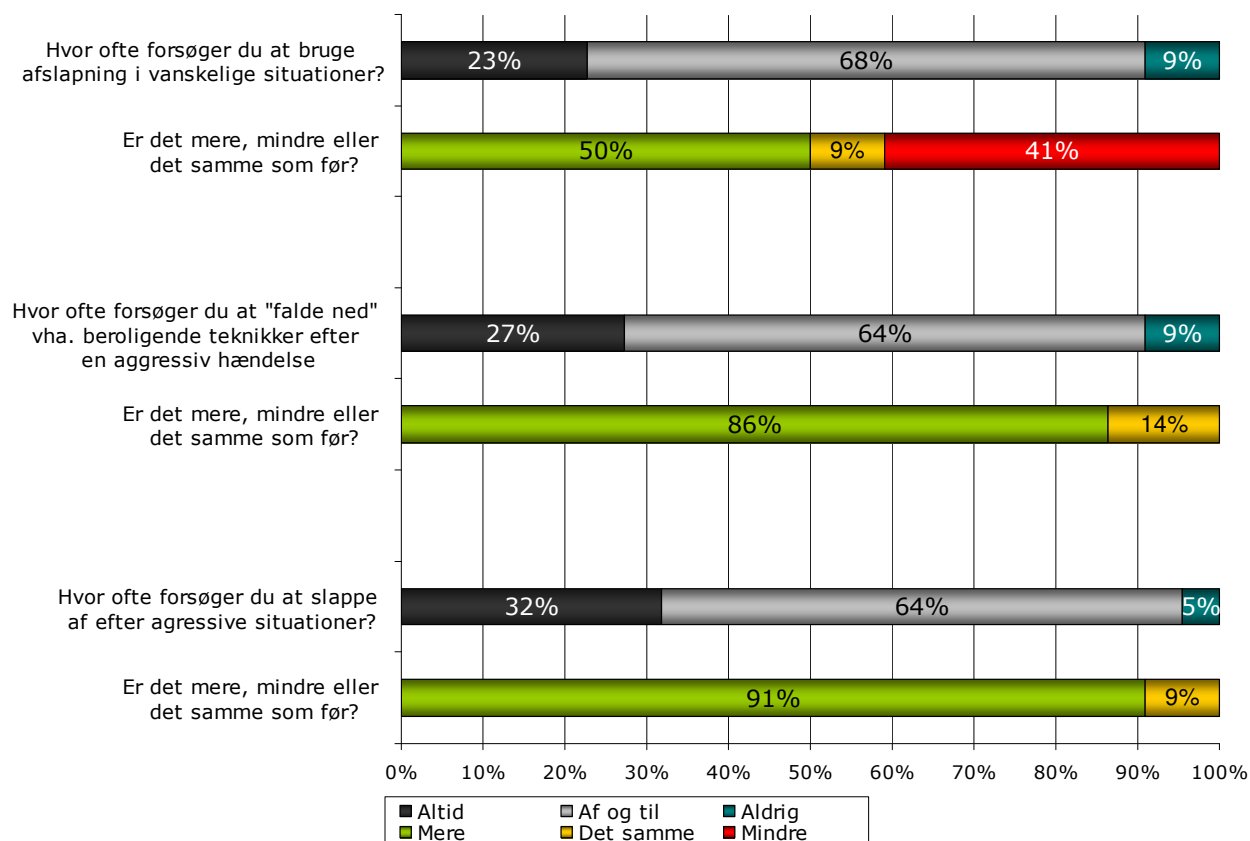
De unge har endvidere tilkendegivet, om de anvender teknikkerne mere eller mindre end før, de gennemførte REFLEX-programmet.

Figur 9. De unges besvarelser af hvor ofte de anvender teknikker og færdigheder fra REFLEX, og deres tilkendegivelse af om det er mere, det samme eller mindre end inden REFLEX-kurset

Hovedparten af de unge forbereder sig altid eller af og til på vanskelige situationer og for 82 % er det oftere, end de gjorde det før kurset. De unge anvender, for langt de flestes vedkommende, selvberoligende instruktioner, når de er i vanskelige situationer, og for 9 ud af 10 er det oftere end, de gjorde det tidligere.

Teknikkerne ser ud til at hjælpe, idet mere end tre fjerdedele af de unge svarer, at de sjældnere er aggressive i vanskelige situationer.

Figur 10. De unges besvarelser af hvor ofte de anvender teknikker og færdigheder fra REFLEX og deres tilkendegivelse af om det er mere, det samme eller mindre end inden REFLEX-kurset

De unge anvender ofte forskellige afslappende og beroligende teknikker, både når de står i en vanskelig situation, og efter de har oplevet en aggressiv hændelse. En overvejende del af de unge anvender oftere beroligende teknikker efter, de har gennemført et REFLEX-forløb.

Anbefaling af REFLEKS

100 % af de unge er så begejstrede for REFLEX forløbet, at de vil anbefale det til andre. Deres begrundelser er, at de mener, at andre vil kunne få gavn af at lære det, de selv har lært og få mere indsigt. Nedenfor vises de unges begrundelser for anbefalinger i forkortet form:

- Altid lære noget

- Andre kunne få gavn
- Det har hjulpet mig
- Få selvindsigt
- Kommer af med sin vrede.
- Lære det jeg kan
- Lære om andre.
- Lære om konsekvenser.
- Man lærer at tænke mere
- Så andre kan det jeg har lært.
- Venners opførsel
- Vil kunne lære noget

De unge spørges, om de ville tage kurset igen, hvis de kunne vælge om, og her svarer 73 % positivt. Begrundelserne for at tage kurset igen er, bl.a. at de gerne vil lære mere eller få en genopfriskning. I forkortet form svarer de unge:

- Der er mere jeg kan lære
- Genopfriskning
- Lære mere
- som opfølgning
- Vil lære mere

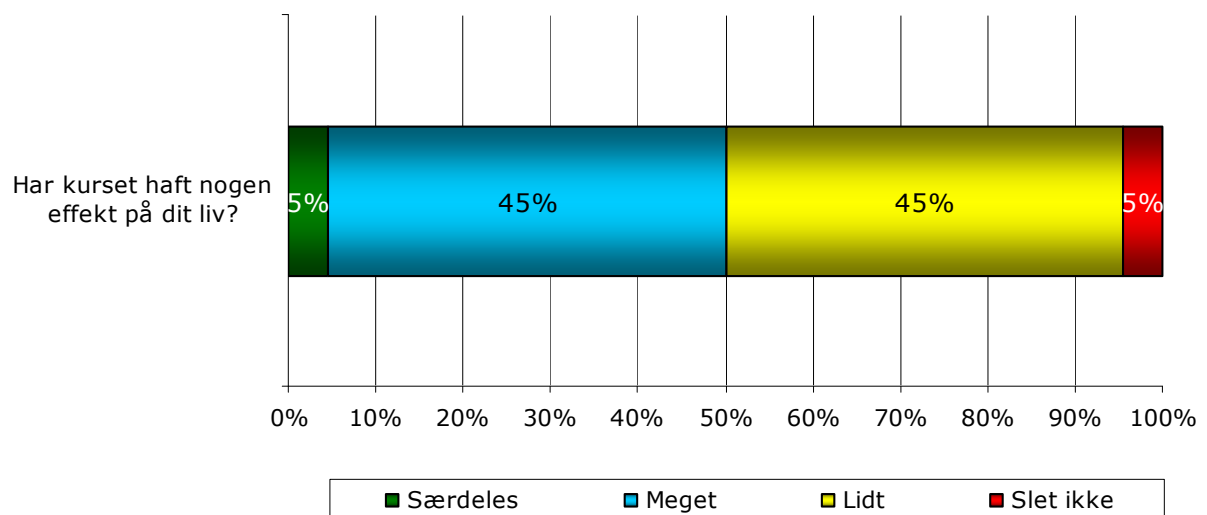
Begrundelserne for ikke at tage kurset igen er, i forkortet form:

- For lang tid
- Har lært tingene
- Jeg kan tingene
- Jeg ved hvad jeg skal
- Kan ikke lære mere

De unges begrundelser både for og imod at vælge kurset, hvis de kunne vælge om, tyder på, at de unge tolker spørgsmålet, som en gentagelse af netop det kursus, de har gennemgået.

Tiden efter REFLEX

De unge bliver bedt om at tage stilling til, hvilken effekt REFLEX-forløbet har haft på deres liv nu. Figur 11 viser de unges besvarelser.

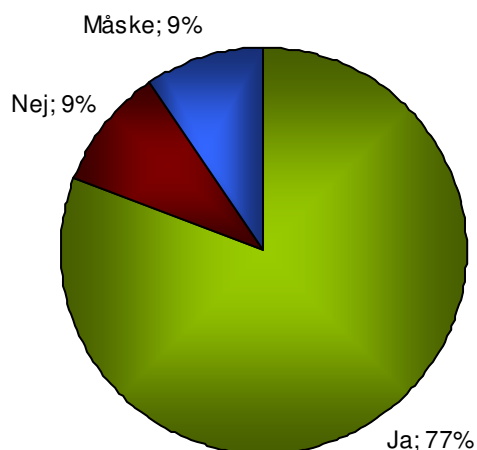

Figur 11. De unges besvarelser af spørgsmålet: "Har kurset haft nogen effekt på dit liv?"

Det er halvdelen af de unge som oplever, at kurset enten har haft særdeles eller meget effekt på deres liv, mens én af de unge slet ikke mener, at kurset har haft nogen effekt på vedkommendes liv.

Et af de mål, som Koglen har opstillet som succeskriterie for projektet, med det kognitive behandlingsprogram REFLEX er, at der skal kunne ses en reduktion i de unges recidiv. Måling af recidiv vil blive foretaget i forbindelse med evalueringsrapporten ved projektets slutning ultimo 2012. De unge spørges til, om de selv mener, at de færdigheder, som de har lært igennem REFLEX, kan hjælpe dem til at holde sig ude af problemer.

Nedenstående figur viser de unges besvarelser.

Figur 12. De unges besvarelse af spørgsmålet: "Tror du, at de færdigheder, du lærte på kurset, vil hjælpe dig til at holde dig ude af problemer?"

Der er mere end 3 ud af 4 af de unge, der mener, at kurset kan hjælpe dem til at holde sig ude af problemer. Begrundelserne for, at kurset kan hjælpe dem er hovedsagligt, at de unge har lært at tænke, før de handler. Nedenfor er de unges begrundelser for at kurset har hjulpet dem, gengivet i forkortet form.

- Jeg tænker mere
- Tænker mere
- Jeg ved kan bruge det.
- Jeg vil tænke mere over tingene
- Tænker assertivt.
- Tænker før man handler
- Tænker mere

Der er et par af de unge som ikke mener, at kurset vil kunne holde dem ude af problemer. De begrundede dette med hhv. et misbrug af hash og stoffer, og at de stadig mener, at de har problemer.

Af Camilla Bak Kristensen
Folkesundhed og Kvalitetsudvikling
Olof Palmes Allé 15
8220 Århus N
Tlf.: 7841 4086